

INMORMÂNTAREA ȘI CUVÂNTĂRILE

În ziua de 4 Noembrie a. c. la orele 15 (3 p. m.) s'a format cortegiul funerar al decedatului Zaharia Bărbulescu.

Fiarele mii avocați și magistrați, prieteni și cunoștinți mulți — toți cari l'au iubit — au intrat în la parie la această tristă ceremonie.

La locuința sa, la biserică „Sf. Vocești” unde s'a oficiat serviciul divin și până la cimetir, mulțimea îndolată și cu sbrăcătul în suflet și lacrimi în ochi — a fost doborâtă oie de cea ce a însemnat în scurta sa viață Zaharia Bărbulescu.

„OMUL”

Îngăduiți-mi să împiedic cu un minut depărtarea dintre noi a aceleia care a fost Zaharia Bărbulescu.

Ceace mai face să vorbesc la moartea acestui scump coleg nu e numai simla ce a știut să iubească, dar și dragostea pe care a știut să o cunoască. Și dacă e un merit să știu să te faci iubit, e o virtute să știu să te faci iubit. El bine, cu toate că înălțimea mea cu el îmbracă un ceremonial care, vă asigur, reflecta cea mai perfectă dragoste, n'am să vă spun, chiar în acest trist moment, că dispariția lui va lăsa un gol pe care nu-l va putea umple nimeni și nimic.

Dispariția lui e însă o reală pagubă și pentru societate și pentru justiție și pentru prietenie.

Credeli-mă: eu nu cunosc de loc biografia lui Zaharia Bărbulescu. Dar am cunoscut omul. Rar caz, când natura să fi fost așa de vitregă cum a fost cu scumpul nostru dispărut, și totuși omul să înalțare deslășite prin ceea ce ne-am obișnuit să prețuim încă în desjuri: prin mme.

A tras din ceea ce a fost marile lui neșuri în viață; cu răspis, tot, ca să poată să-și croiască o situație socială, care să-l așeze în rândurile dintel.

Dar, prin această, a dat priiei naturii să se răsună pe el.

Simplu și lămurit: Zaharia Bărbulescu nu mai este și cu-vântul răsună ca dengățul clo-polelor care-i anunță moartea, dar după ritmul acelor murguri pe care or de câte ori le auzim strânge toate cordele inimii noastre într-o convulsie adânc dureroasă.

Pricina pentru care a murit? Veți auzi pe cel cari l'au avut în desproape supraviețuire:

O boală de inimă este.

Eroare. As protesta contra acestei afirmații, dacă n'ar fi sigur că tot ce a mai rămas din el, conștiința care despire care vorbesc Henry Bergson, conștiința care se stinge cu moartea, sufletul acela care dăinuiește ca memorie a acelor lui umane, protestează.

Publicăm act 3 bucati scurte, scrise de Zaharia Bărbulescu în „Via și literatură”, „Sf. Petru și Pavel”.

Se vede că de timpuriu era preocupat de gânduri minunate de frumoase, pe când pe mulți din colegii lui — poate — li furau încă jocurile și alte variate distracții.

Altegera am făcut-o tocmai pentru aceasta, și nu e din cele mai frumoase, nici e a seriei mai târziu, căci a avut o netrăsură și admirabilă activitate. Am voit să punem în lumina cea de mult nu cunoștea, știind că producția maturității tale este în suferințele tale.

Și apoi, spălatul gazetelor în îngăduie să spunem pră mult, necesită pentru aceasta un volum întreg.

Dăm noi jos îndolăgătoarele cundări, în ordine în care s'au făcut — la biserică de dinaintea Sf. Stroești și G. N. Ionescu, în Tribunal de la ocoac Cereleanu și de judecator T. Goveanu. — A mai vorbit la „Tipografia Românească” d-l profesor Munteanu-Râmnic, al cărui frumos cund de odio nu l'am putut avea însă până la apariția gazetelor. — Într-o din voroturi dar ordiat pe Zaharia Bărbulescu în ipostaze diferite: „Omul”, „Prietenul”, „Cetățeanul” și „Avocatul”, precum urmează:

„Sufletul uman însămă conștiința, zice marele filosof, și conștiința înseamnă memorie”.

Pricina morții lui a fost munca lui extraordinară ca să-și asigure un loc prețuit în această societate, unde atâta pol, totuși, să aibă locuri de cinste, fără muncă.

Glia însăși, zice un mare scriitor, nu scapă de această lege fatală. Experiența de laborator dovedește că pământul care rodește vara se încarcă cu o cantitate enormă de toxine, făcându-l incapabil să mai dea naștere celei mai micile vieții vegetale până nu vin ploile mari ca să dizolve și să anihileze otrăvurile.

Acesta e cazul lui Z. B. Pentru el ploile n'au mai venit.

De acum a început și cu el misterul morții. Moartea a tăiat și în el rețeaua de neri și de amintiri, alară dacă nu vor fi adevărate versurile poetului în „Soapele amurgului”.

„Și pentru prima oară am

Prin voi pribeșit
Siliad că sunt
Surășul neperilor al florii
Siliad că am fost și sunt.
Or câte vieți n'or strânge-a
Vremelence vestimite
Și-or câte morți mi-or lînde
Pe aducerile aminte
Năbășutul giugiu
Eu tot voi ști că sunt
Nu reușesc în altul
Ci pururi Eu”.

Dacă vă fi pururi El nu știu, dar pot să spun că, ceace mistic se numește viața viitoare, există prin acea și, dacă ele-rl e profund dematerializării, tot el e origina tuturor energilor și într-un moment dat creator alteii vieți.

În căl cel care călăa „ascunsă lumii deslegare” poate cu încredere să afirme:

Toți se nase pentru a muri, și mor pentru a se năște.

Gândiți-vă, dacă Eminescu cu geniala lui intuiție, nu spunea același lucru când poetiza:

În căl, cuvintele apostolului Pavel: În dumnezeu trăim, ne

„El singur zise stătuta înainte de a fi zeu
Și din nolan de ape, putei a dal scântei
El zeilor dă suflet și lumii ferice
El este al omenilor iavor de mîinire
El este moartea morții și învieria vieții.

meșchin și suntem, capătul un senz definitiv.

Dar, dacă e așa, Z. B. plecând dintre noi în forma în care l'am cunoscut se găsește cu noi în dumnezeu în care trăim și ne mișcăm.

Moartea lui e un fel de înțrare în Nirvana, în acea împărăție a Cerului în care te duci cu o condiție: dacă ai avut pe pământ fiind, o împărăție a sufletului.

E Z. B. din aceștia? Cu siguranță, pentru că el s'a devotat unei acțiuni de bine, renunțând la sine însuși. Ștasta l'a făcut să spuie de sigur pios și împăcal, ca în psalmi, ca în înțelepciunea budistă!

„Iarăși și larăș mă puse în foa la Doamne, tu care ești în foc și în apă, care străbești întreaga lume, care ești în bucatele ce te strângem de pe căm, precum și în pomii cari rodesc din an în an!”

În acest dumnezeu odihnește el acum și devenind nua cu pământul, intră în viața viitoare.

Și cu el apare un adevăr repetat la natură: că viața, în această vale a plângerei nu e de cât o simplă apariție, dar că, dacă dispăre sub o anunțată formă, curge mai departe în fluxul vesniciei, cari nu scad și nu seacă nici o dată.

A ne întreba, în aceste împrejurări de durerea lui din ceasul din urmă devine un non senz. Dar să presupunem că a avut durere, eu n'a putut însemna n'a putut fi decât marea eternității, cântecul heruvimilor roșind rugăciunea din urmă:

„Stere fără de legea mea și de păcat mă curășle”
Leonardo da Vinci spune unde va:
„Tot așa precum o zi bine întrebuințată procură un somn bun, o viață bine întrebuințată lăărăște o moarte bună”.

Și Z. B. și-a întrebuințat bine viața.

Bucuria lui era în fericirea altora. El n'a dorit nimic pentru el, care să nu fi fost dorit pentru toți ceilalți: de aceea era el drept și onest în toate acțiile vieții.

As putea să vorbesc de viața lui de la bărb.

Cum știu însă că sunt alți colegi cari vor mai vorbi, mae să mi se îngăduie să nu stăruim.

Ceace a făcut superioritatea lui Z. B. este că el în trăla pe d'asupra sentimentului dreptului acela al dreptății. Nedreptate cu care l'a tratat soarta s'a trans-

format în zăle noastre, că se dă în todeauna dreptate celui ce o are, căci legea oricât de bună ar fi, nu dă rezultate așteptate dacă judecătorii nu sunt drepti. Atară de acestea, judecătorii filii și ei oameni pot fi impresionari și și pot da hotărâre după impresia momentului, fiind pe la o simplă convicție că au făcut dreptate, pe cînd în realitate poate că au greșit.

Deci oricât ar fi legile de bune și oricât ar fi judecătorii de conștiințioși, dreptatea lor rămâne tot „omenescă” adică supusă greșor.

Este bine însă să pe cât este posibil omenesc să se dea dreptate celui ce o are, căci „Justiția este baza Statului”. Când fiecare locuitor este sigur că l se va da dreptate când o va avea, li trage inimă să muncă pentru prosperarea averii lui. Dacă fiecare cetățean prosperază, ne-

greșit că atunci prosperază și Statul. Industria, comerțul și toate celelalte isvoare de bogăție progresează la adăpostul dreptății. Și din potrivă, acolo unde dreptatea nu există decât numai pentru un anumit număr de cetățeni, cum este în Ungaria, de exemplu, locuitorii n'au încredere unii în alții, se învârbesc și Statul nu poate să progreseze din cauza luptelor interne.

Dacă așa stau lucrurile, datorită faptului că este aplicată todeauna dreptatea, să o dăm celor ce o are, chiar când sunt interesele noastre în joc, cu alte cuvinte să înăbușim, ca să zice așa, partea omenescă din conștiința noastră. Astfel vom ajunge să fim respectați de cei de o seamă cu noi, că și de cei mai superiori și vom avea o parte din fericire.

Z. Bărbulescu

„Publicat în „Curierul Literar”, Anul III, No. 3, din 3 Ianuarie 1909.

Eu numai afirm, dus, în firea lui, într-o largă undă de bunătate, de dreptate, și eu un prieten devotat. E dintre puținii cari s'au desamunat. Și această adevărate odată mai mult superioritate lui.

El era un om conștiințioși. Din această pricină, în această luptă pentru existență, el a fost întoldeuna de partea celor mulți, celor cari aveau nevoie de ajutor. Dar lupta s'a terminat. Lăglul care era între el și viața s'a curmat brusc printr-o simplă decizie de expedient.

Se vede că moartea, în răz-bunările ei, caută todeauna mijloace contrare celor pentru care muritorul luptă. Z. B. a luptat pentru drept și dreptate și moare ca un mare nedreptății la o viață care spunea să-și îngăduie multe și frumoase acle.

N'am să spun însă că moartea a călcat normele de drept, că a aplicat un text de accelerare, care ar fi fost mai bine dacă era suspendat.

A putut să ni-l răpească sub forma lui fizic. Ne rămâne forma lui morală.

Și acum, la maslină gânditoare care a stăpănit alăta bun simț, așlăi a înceat să mai funcționeze.

Dar dacă infernul nu e un loc, ci o stare de spirit, n'am nici o îndolă de locul pe care-l va ocupa de aci încolo.

Viața lui de aci înainte e reflexul vieții de până acum.

Și dacă și dincolo lui Tantal el e sels, dacă Sisi și acolo roșogolele povara lui pe stăncă, dacă și acolo Danadele se căsăse să umple butoiul fără fund, dacă Ahil și acolo mănuește lăncea, Ulise vâslește, Hercule taie capetele hidrei, dacă dincolo de hotarele vieții fizice, omul repetă aclele din viața lui de aci, apoi atunci prietenul, eu l'as vrea și acolo la băra justitiei și va pleda pentru alăi urșitii, cari și acolo vor avea de sigur nevoie de avocați.

Iar de va fi întrebă de titlul în baza căruia vorbeste, el a putea răspunde liniștit: e licența pe care am dobândit-o în viața mea fără de pihăna.

El va vorbi acolo în numele adevărului, el călă apostol a adevărului, al cărui aspect suprem e justiția. Va vorbi cu compeliță, pentru că viața lui a fost o lungă și aspră pregătire: a fost pregătirea care unea pe filosof cu asel.

Fiecare purtăm în suflet un mic cimitir, în care sunt îngropati cei pe care l'am iubit mai mult. El domi acolo fără să vie cineva să-l turbare. Dar vine căle o zi, când morții acleșie din mormântul lor, și din buzele lor decolare scot slăruile cele mai bune pentru acela cari nu știu. Și de câte ori n'auve nevoie de statul lor.

În acest cimitir al morților vă rog să treceți pe Z. B.

„Prietenul”

Bunul nostru ZAHARIA BĂRBULESCU a plecat dintre noi pentru todeauna. După luni de zile de chinuri, lăsând profund îndolărit pe soția sa neconsolată, mama, surorile și frații sai, și pe noi prietenii lui din vremurile frumoase ale copilăriei.

Superior și un suflet de elită. Ca o compensație pentru materia slabă la noi toți muritorii — mai slabă la el decât la ceilalți — acea putere absolută care orândușe toate, i-a dat lui Zaharia Bărbulescu din belșug toate puterile imateriale, care apropie pe om de dumnezeu: cea mai cuprindătoare rațiune pentru care nu exista nimic de nepădruș, și cele mai perfecte însușiri morale și sufletești.

El a fost copilul fenomen care a umplu pe profesorii, colegii și prietenii conțimporani cu el la Liceul Sf. Petru și Pavel, cu inteligența lui genială, și prin cultura lui solidă.

Era un spirit generos: a căutat să comunice și altora din comorile lui sufletești, conducând mulți ani alături de profes. Munteanu-Râmnic, interesanta revistă „Curierul Literar”.

Placa de onoare a Liceului are scris cu litere de aur numele lui Zaharia Bărbulescu, care în 1912 a absolvit cursurile ca premiant de onoare cu media generală 10, și deangul oremurilor, numele lui va fi roșit cu respect de toți ce vor păși pragul acestui Institut de cultură.

În facultate, s'a remarcat din primii ani prin modul lui de a înțelege și explica complexele probleme ale Științei Dreptului, absolbind cursurile ca Laureat al Facultății.

Și-a ales cariera frumoasă dar grea, a noastră, a ado-ocilor, în care a muncit cu rădă și devotament înălțând-o până la el.

Era un spirit ordonat și combal — o calitate indispensabilă unui avocat — și

poseda pe lângă știința dreptului, o bogată cultură filosofică și literară. Fraza lui avea o structură clasică, verbul lui îmbrăca o colorație literară, iar argumentarea lui avea o logică inepescabilă. Pleda rar, căci lupta de idei la bărbă făcea rău organismului lui plăpând, lui mărișurea adesea, cu durere, sbrucialul lui sufletească că nu poate să însușească prin verbul lui la bărbă, o cauză cuprinsă concis în câteva fraze scrise, înaldate de câteva texte reci de lege. Iși petrecea vremea dând consultațiuni juridice, și scriind.

Căli clienți nu vor plânge pe poștăfulor înțelept care călă sa depășească regulile stricte ale legii, și să se apropie de justitie, îndemnându-l să treacă peste interesele mărunte care frământă viața noastră, știința omenescă.

A fost un ziarist de elită, iubind publicistica cu pasiune: a scris de mic, proză, versuri și știință.

A condus împreună cu alți prieteni ziarul „Timpu” timp de doi ani și acum în scris „Libertatea” la care a scri-pând în ultima vreme.

În oremurile turburi de după război, gazeta „Timpu” în publicistica orașului și județului nostru și-a trasat un drum drept în slajba democrației adevărate — cu obligații ca corelativ al drepturilor — a naționalismului integral, pe care mai ales atunci la noi în județ, germen de dizolbare călău să-l deșoame, și al culturii pusă în serviciul celor mulți.

Ea purta peceta personalității lui Zaharia Bărbulescu.

Vor rămâne vesnic neșterse din inima noastră ne-niunile noastre săptămânale dela „Timpu”, în care bunul nostru Titel ne ferecea cu spiritul său viu și cu optimismul lui într-o mai bună alcăduire socială.

De acum, nu vom mai vedea în jurul mesei Decanului, de lângă sobă din barou — unde-l plăcea lui să stea în timpul suspendării sedințelor — pe bunul nostru Titel care ne mângâia cu vorba lui blândă și ne însoțea cu răsul lui de neșel.

Dacă corpul ne părăsește, amintirea lui va trăi mereu în sufletele prietenilor care prin mine li spun un sfășietor alio și creștinescul „să-l fie jărdușoară”.

Gh. N. Ionescu avocat

FRÂNGURELE...

Publicăm act 3 bucati scurte, scrise de Zaharia Bărbulescu în „Via și literatură”, „Sf. Petru și Pavel”.

Se vede că de timpuriu era preocupat de gânduri minunate de frumoase, pe când pe mulți din colegii lui — poate — li furau încă jocurile și alte variate distracții.

Altegera am făcut-o tocmai pentru aceasta, și nu e din cele mai frumoase, nici e a seriei mai târziu, căci a avut o netrăsură și admirabilă activitate. Am voit să punem în lumina cea de mult nu cunoștea, știind că producția maturității tale este în suferințele tale.

Și apoi, spălatul gazetelor în îngăduie să spunem pră mult, necesită pentru aceasta un volum întreg.

Dreptatea omenescă

Dreptate, și cum cu toți, are cea mai mare înălțare asupra fericii omenii și asupra progresului ei. Importanța dreptății a fost înțeleasă din cele mai vechi timpuri: de aceea vedem cu sute de ani înainte de Christos, că cele mai multe popoare își aveau legile lor, cari erau adică legea dreptății, și dreptate, pe care să-și facă care este permis să facă și ce nu, și în ce pedeasă trebuie să se aștepte dacă a greșit.

Să simțim nevoie de legi, și mai ales de legi scrise, tocmai din cauza firei omului, căci omenii erau și cei din fruntea stărilor din vecheime. Omul este astfel făcut ca să-și dea fiecare dreptate lui în toate împrejurările și dacă puterea omului-judecător n'ar fi îngăduia de legi, atunci el ar face cum l-ar convine mai bine, însă cu toate legile scrise, nu se poate zice,

chiar în zilele noastre, că se dă în todeauna dreptate celui ce o are, căci legea oricât de bună ar fi, nu dă rezultate așteptate dacă judecătorii nu sunt drepti. Atară de acestea, judecătorii filii și ei oameni pot fi impresionari și și pot da hotărâre după impresia momentului, fiind pe la o simplă convicție că au făcut dreptate, pe cînd în realitate poate că au greșit.

Deci oricât ar fi legile de bune și oricât ar fi judecătorii de conștiințioși, dreptatea lor rămâne tot „omenescă” adică supusă greșor.

Este bine însă să pe cât este posibil omenesc să se dea dreptate celui ce o are, căci „Justiția este baza Statului”. Când fiecare locuitor este sigur că l se va da dreptate când o va avea, li trage inimă să muncă pentru prosperarea averii lui. Dacă fiecare cetățean prosperază, ne-

greșit că atunci prosperază și Statul. Industria, comerțul și toate celelalte isvoare de bogăție progresează la adăpostul dreptății. Și din potrivă, acolo unde dreptatea nu există decât numai pentru un anumit număr de cetățeni, cum este în Ungaria, de exemplu, locuitorii n'au încredere unii în alții, se învârbesc și Statul nu poate să progreseze din cauza luptelor interne.

Dacă așa stau lucrurile, datorită faptului că este aplicată todeauna dreptatea, să o dăm celor ce o are, chiar când sunt interesele noastre în joc, cu alte cuvinte să înăbușim, ca să zice așa, partea omenescă din conștiința noastră. Astfel vom ajunge să fim respectați de cei de o seamă cu noi, că și de cei mai superiori și vom avea o parte din fericire.

Z. Bărbulescu

„Publicat în „Curierul Literar”, Anul III, No. 3, din 3 Ianuarie 1909.

hrana sufletească

Omul, fiind cea mai bine înzestrată de natură, se comuncă ca toate ființele dintr-o parte materială: corpul, și dintr-o parte spirituală: sufletul. Aceste două la un loc ne dau pe om, regele ființelor, așa cum îl vedem: deimn de suferință în persoana unora cari s'au distins și înfiorat de văzut în persoana altora, cari prin decădere lor morali, au distrus scătala inteligenții dintr-unul.

Asa fiind, omul are nevoie atât de hrană materială, cât și de hrană sufletească. Între suflet și corp este o legătură dintre cele mai strănse, așa că după cum simțim nevoia hranei trupului, să simțim și nevoia hranei sufletului și să nu o lășăm în părăsire.

Inteligența este pentru noi oasmenul din darurile cele mai mari pe care ni le-a hărăzit natura și necutitându-o, păcătuim în fața divinității, care în zădă ne-a înzestrat cu forma de oasmen, păcătuim și în fața societății, a patriei, căci nu le vom folosi cu nimic ca membrii ai lor.

Neînăduindu-ne partea sufletească, ea va slăbi și noi vom fi astfel această slabie mai trăz-nose, dar ca ne va aduce multe greutăți și multe lacrimi amare vom vâra după urma ei. Cu cât va fi mai trăzire adesea deșteptare, cu atât va fi mai dureroasă, căci astfel toate este într-o mișcare necentență de progres.

Este deci, de datorită „noastră” să ne hrănim sufletul, să ni-l înăbușăm, să călăm să ne ridicăm inteligența până la cel mai înalt grad posibil. Numai astfel vom putea să ne folosim de toate darurile omenii, căci așa va fi înălțarea la stăruie.

Înteligența este pentru noi oasmenul din darurile cele mai mari pe care ni le-a hărăzit natura și necutitându-o, păcătuim în fața divinității, care în zădă ne-a înzestrat cu forma de oasmen, păcătuim și în fața societății, a patriei, căci nu le vom folosi cu nimic ca membrii ai lor.

Neînăduindu-ne partea sufletească, ea va slăbi și noi vom fi astfel această slabie mai trăz-nose, dar ca ne va aduce multe greutăți și multe lacrimi amare vom vâra după urma ei. Cu cât va fi mai trăzire adesea deșteptare, cu atât va fi mai dureroasă, căci astfel toate este într-o mișcare necentență de progres.

Este deci, de datorită „noastră” să ne hrănim sufletul, să ni-l înăbușăm, să călăm să ne ridicăm inteligența până la cel mai înalt grad posibil. Numai astfel vom putea să ne folosim de toate darurile omenii, căci așa va fi înălțarea la stăruie.

Inteligența este pentru noi oasmenul din darurile cele mai mari pe care ni le-a hărăzit natura și necutitându-o, păcătuim în fața divinității, care în zădă ne-a înzestrat cu forma de oasmen, păcătuim și în fața societății, a patriei, căci nu le vom folosi cu nimic ca membrii ai lor.

